

Pohjoismaisten oikeudellisten kirjastojen edustajat Helsingissä

Erika Bergström

Kahdeksas pohjoismainen oikeudellinen kirjastokokous pidettiin Helsingissä 10.-12.6.2009. Kokous järjestetään joka kolmas vuosi ja järjestelyvastuu kiertää Pohjoismaiden välillä. Kokouksen teemana oli Ruotsi-Suomen 200-vuoden takaiseen päättymisen ja sen merkkivuoteen 1809 liittyen ”Pohjoismaiden oikeudellinen perintömme – menneisyys, nykyhetki ja tulevaisuus”. Pohjoismaisten oikeushistoriallisten katsausten rinnalla tarkasteltiin myös kirjastojen nykyisiä hankkeita, kuten kansallista digitaalista kirjastoa ja verkkoarkistoa.

20 vuoden yhteistyö

Ensimmäinen pohjoismainen oikeudellinen kirjastokokous järjestettiin jo vuonna 1989 Osllossa. Suomi isännöi kokousta viimeksi viisitoista vuotta sitten, vuonna 1994.

Helsingissä järjestettävä kokous keräsi lähes 90 oikeudellisen alan kirjastonhoitajaa, informaattik-

koa ja muuta oikeudellisen tiedon asiantuntijaa. Maantieteellisesti kaikki pohjoismaat olivat hyvin edustettuina. Isäntämaasta Suomesta oli luonnollisesti eniten osallistujia ja toiseksi suurin delegaatio tuli Norjasta. Islantiakin edusti noin 10 hengen ryhmä ja olipahan paikalla myös muutamia henkilöitä pohjoismaiden ulkopuolelta.

Maantieteellisen monimuotoisuuden lisäksi oli myös erittäin positiivista huomata, että kokousväessä oli edustettuina hyvin erityyppiset organisaatiot. Osallistujia oli parlamenttien, valtionhallinnon ja yliopistojen oikeudellisista kirjastoista ja tietopalveluista, mutta myös esim. asianajotoimistot ja yritykset olivat lähettäneet edustajiin kokoukseen.

Suomen ja Ruotsin yhteisen historian merkkivuosi 1809 teemojen lähtökohtana

Kokouksen teemaa lähestyttiin oikeushistoriallisesta näkökulmasta, mutta myös tämän päivän ja tulevaisuuden näkökulmasta. Oikeushistoriallisen katsauksen pohjoismaiseen oikeuteen antoi oikeushistorian dosentti Heikki Pihlajamäki. Lainsäädäntöneuvos Sten Palmgren ja professori Jyrki Tala käsittelivät esityksissään pohjoismaisen lainsäädäntöyhteistyön historiaa ja tulevaisuutta.

Kokouksen teema näkyi konkreettisesti myös siinä, että ensimmäisen päivän retken kohteeksi oli valittu 1809 valtiopäivien 200-vuotispäivien johdosta ajankohtainen Porvoo. Kauniissa Porvoossa kokousväellä oli mahdollisuus osallistua opastetulle kierrokselle vanhassa kaupungissa tai tutustua Porvoon museon 1809 erikoisnäyttelyyn. 1809 valtiopäivät olivat puheena sekä kaupunkikierroksen, että museon opastuksessa.

Kansallinen digitaalinen kirjasto ja verkkoarkisto esillä

Kolmipäiväinen kirjastokokous noudatti muutamassa aikaisemmassa kokouksessa hyväksi todettua rakennetta. Kirjastokokouksen ensimmäisenä päivänä esitettiin kunkin maan raportti oikeudellisen tiedon alueen ja oikeudellisten kirjastojen kehityksestä.

Toisena päivänä oli luentoja kirjastokokouksen teemasta. Luennoissa edettiin historiasta nykypäivään, edellä mainittujen Pihlajamäen, Palmgrenin ja Talan luentojen sijoittuessa aamuun. Tämän päivän hyvin ajankohtaiset aiheet, kansallinen digitaalinen kirjasto ja verkkoarkistointi, olivat ohjelmassa seuraavina. Kansallinen digitaalinen kirjasto –hanketta ja sen yhteyttä European-palveluun esitteli Minna Karvonen opetusministeriöstä. Kristiina Hormia-Poutanen Kansalliskirjastosta kertoi puolestaan kansallisen digitaalisen kirjaston käyttööntymän uusista ulottuvuuksista. Esa-Pekka Keskitalo ja Pekka Heikkinen Kansalliskirjastosta tarjosivat kokousväelle tietopakettia siitä, mistä verkkosivujen arkistoinnissa on kyse ja mitä oikeudellisia kysymyksiä tähän toimintaan liittyy. Luentojen välillä osallistujilla oli mahdollisuus esittää kysymyksiä ja kommentteja luennoitsijoille. Seminaarin maaraaportit ja luentoesitykset ovat saatavana sähköisesti Eduskunnan kirjaston verkkosivuilta.

Asiaohjelman päätti paneelikeskustelu jossa pohdittiin miten yhteistyötä oikeudellisen tiedon saralla voitaisiin edistää tulevaisuudessa. Ideoita, joita esitettiin, olivat mm. yhteinen interaktiivinen verkkosivusto ja toisten organisaatioihin tutustuminen opintomatkojen kautta.

Ohjelmaa täydensivät kirjasto- ja tietopalveluvierailut Helsingissä. Kirjastokokouksen osallistujilla on mahdollisuus tutustua Eduskunnan kirjastoon, Kansalliskirjastoon, Helsingin käräjäoikeuden, oikeusministeriön, asianajotoimisto Borenius & Kempin ja asianajotoimisto Dittmar & Indreniuksen kirjastoihin ja tietopalveluihin.

Verkottumisfunktiota on kirjastokokouksissa perinteisesti pidetty erittäin tärkeänä ja tä-

män takia osallistujille haluttiin tarjota mahdollisuus myös vapaamuotoisempaan kanssakäymiseen. Vapaa-ajan ohjelmaan kuului edellä mainitun Porvoon retken lisäksi yhteinen juhlaillallinen G18 -juhlasalissa Helsingin keskustassa. Kauniin salin, herkullisen ruoan ja hyvien viinien lisäksi tunnelmaa nostatti juhlapaikalla tenori Juhana Sunisen esiintyminen, joka oli illan yllätysnumero.

Pohjoismaisen yhteistyön tulevaisuus

Ensimmäisen pohjoismaisen oikeudellisen kirjastokokouksen tavoitteena oli lyhykäisyydessään, että pohjoismaiset kollegat voisivat tavata, vaihtaa kokemuksia ja verkottua. Vaikka vastikään pidetty kokous tarjosikin osallistujille todella monipuolisen luentokokonaisuuden, on verkottuminen mielestäni edelleen kokouksen kaikkein tärkein anti.

Mahdollisuus vaihtaa ajatuksia samantyyppisten tehtävien ja haasteiden kanssa työskentelevien koti- ja pohjoismaisten kollegoiden kanssa on

erittäin antoisaa ja opettavaista. Kun kuuli ruotsalaiselta projektinvetäjältä meneillään olevasta oikeudellisen open access -aineiston kartoitusprojektista, on huomattavasti paljon helpompi tarvittaessa saada lisää tietoa aiheesta. Pohjoismaiselle yhteistyölle on oikeudellisen tiedon saralla mielestäni edelleen tarvetta ja odotankin innolla mahdollisuutta osallistua seuraavaan pohjoismaiseen oikeudelliseen kirjastokokoukseen Ruotsissa vuonna 2012.

Lisätietoja:

Pohjoismaisen oikeudellisten kirjastojen kokouksen maaraportit ja esitykset verkossa oheisessa osoitteessa:

<http://lib.eduskunta.fi/Resource.phx/biblioteket/organisation/njbm2009.htx>

Tietoa kirjoittajasta:

*Erika Bergström
johtava tietoasiantuntija, Eduskunnan kirjasto
email. erika.bergström@eduskunta.fi*